

Henkilöhygienian tuotteet

Versio: 31.1.2020

Hankinnan kohde	
<p>Hygieniatuotteet: Esimerkiksi inkontinenssisuojat, liivinsuojat, kuukautissuojat, vaipat, vanupuikot Kosmetiikkatuotteet: Esimerkiksi pesunesteet (saippuat ja shampoot)</p>	
Keskeiset vaikutukset	
<ul style="list-style-type: none">Raaka-aineiden tuotannon ja tuotteiden valmistusprosessien energiankulutus ja päästöt sekä luonnonvarojen väheneminen.Tiettyjen tuotannossa käytettävien aineiden haitalliset vaikutukset vesieliöihin. Vesistöjen rehevöityminen ja veden laadun heikkeneminen.Ilman, maaperän ja veden pilaantuminen, alailmakehän otsonin muodostuminen ja haitta-aineiden kertyminen eliöihin.Terveydelle haitallisiksi luokiteltujen aineiden kielteiset vaikutukset ihmisen terveyteen.Tuotanto- ja pakkausjätteen muodostuminen.Eryityisesti tiettyjen tuotteiden tuotantoketjuissa lapsityön hyväksikäyttö, työelämän perusoikeuksien loukkaukset, pakkotyö ja muut ihmisoikeusongelmat.	
Tavoitteet	Ohjaavat dokumentit
<ul style="list-style-type: none">Kemikaalien ja haitallisten aineiden vähentäminenPVC:n vähentäminenJätteiden vähentäminen ja kierrätysMuiden ympäristövaikutusten vähentäminen	<p>Alla esitetyt ehdotukset hankinnan vaatimuksiksi ja vertailuperusteiksi perustuvat näihin dokumentteihin.</p> <ul style="list-style-type: none">Motivan tietopankki 2014: Hankintaohje siivous- ja teknokemian tuotteilleJoutsenmerkin kriteerit: Kosmetiikka tuotteet versio 3.5Joutsenmerkin kriteerit: Hygieniatuotteet versio 6.5EU:n raportit hormonitoimintaa mahdollisesti häiritsevästä aineista, liite L (2007)Eryistä huolta aiheuttavien aineiden kandidaattilista ECHAN verkkopalvelussaEU-ympäristömerkki: Rinse-off Cosmetic ProductsEU-ympäristömerkki: Absorbent Hygienic ProductsJoutsenmerkki (2017): Opas ympäristömerkkien käyttämiseen julkisissa hankinnoissa

Vastuullisuusnäkökohtien sisällyttäminen hankintaan

Ohjaavista dokumenteista on poimittu tähän hyviä esimerkkejä. Vastuullisuusnäkökohdat voi siis sisällyttää hankintaan valitsemalla alla esitetyistä vaihtoehdoista. On hyvä huomioida, että markkinatilanteet, hankinnan kohteet ja olosuhteet vaihtelevat alueittain. Hankintayksikön tulee tarkistaa kriteerit ja asettaa aina itse niiden taso omien tavoitteiden ja markkinakartoituksen perusteella. Hankinnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi voi määritellä muitakin vaatimuksia, vertailuperusteita tai sopimusehtoja.

Turvallisuus

Vaatus	Todentaminen
Perustaso	
Jäljitettävyys: Tuote on jäljitettävissä.	Selvitys, josta käy ilmi tuotteen valmistusmaa.
<p>Haitalliset aineet: Toimittajan on toimitettava selvitys [Valittu tuote/Valitut tuotteet] sisältämistä aineista, jotka on luokiteltu REACH-asetuksen (1907/2006) erityistä huolta aiheuttavien aineiden kandidaattilistalle.</p> <p>Selvityksen tulee kattaa aineet, joiden pitoisuus tuotteessa ylittää 0,1 painoprosenttia/aine kussakin yksittäisessä tuotteen komponentissa.</p> <p>Jos sopimusaikana kandidaattilistaan lisätään aineita, joita tuote sisältää, tulee toimittajan viestiä tästä tilaajalle kuuden kuukauden kuluessa kandidaattilistan päivityksen julkaisusta.</p> <p>Erityistä huolta aiheuttavien aineiden kandidaattilista ECHAN verkkopalvelussa</p> <p><i>Huom: Kriteerin todentamiseksi on tärkeää tarkastella myös, miten tarjoaja täyttää vaatimukset haitallisiin aineisiin liittyvän tiedon hallinnasta. Katso myös "Haitallisiin aineisiin liittyvän tiedon hallinta" -vaatimus.</i></p>	<p>Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei).</p> <p>Pyydettäessä toimittajan tulee toimittaa asiakirja, josta käy ilmi, että vaatimus täyttyy.</p>
<p>Haitallisiin aineisiin liittyvän tiedon hallinta:</p> <p>Tarjoajalla tulee olla käytännöt tiedon hallintaan ja seurantaan tarjottavien tuotteiden sisältämistä ympäristölle ja terveydelle haitallisten aineista. Käytäntöjen tulee varmistaa tiedon saatavuus yli 0,1 painoprosentin pitoisuuksissa esiintyvistä aineista. Seuraavat aineet sisältyvät tarkasteluun:</p> <ul style="list-style-type: none">- REACH-asetuksen kandidaattilista erityistä huolta aiheuttavista aineista (artikla 59, EY 1907/2006, asetus kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista)- REACH-asetuksen (EY 1907/2006) liite XVII (tiettyjen vaarallisten aineiden, seosten ja	<p>Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei).</p> <p>Pyydettäessä toimittajan tulee toimittaa asiakirja, josta käy ilmi, että vaatimus täyttyy.</p>

Vaatimus	Todentaminen								
<p>esineiden valmistuksen, markkinoille saattamisen ja käytön rajoitukset)</p> <p>CMR-aineet: Tuote ei saa sisältää aineita, jotka ovat tai jotka voivat vapauttaa aineita, jotka on luokiteltu syöpää aiheuttaviksi (Carc), mutageenisiksi eli perimää vaurioittaviksi (Mut) tai lisääntymiselle vaarallisiksi (Rep).</p> <p><i>Huom: Koskee kosmetiikkatuotteita ja kemiallisia tuotteita, joita käytetään hygieniatuotteiden ja lisäkomponenttien tuotannossa/kokoonpanossa.</i></p>	<p>Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei).</p> <p>Pyydettyessä toimittajan tulee toimittaa asiakirja, josta käy ilmi, että vaatimus täyttyy.</p> <p>Tuotteen katsotaan täyttävän vaatimukset, jos niille on myönnetty EU-ympäristömerkki, Joutsenmerkki tai muu vastaava tyyppin I ympäristömerkintä (ISO 14024), joka suoraan täyttää vastaavat vaatimukset tai jonka myöntämiseksi käytetään samankaltaisia menetelmiä. Tarjoajan laatima muu selvitys, joka osoittaa vaatimusten täyttymisen, hyväksytään myös.</p> <p>Jos tuotteella ei ole edellä mainittua ympäristömerkintää, niin toimittajan on toimitettava tuotteen käyttöturvallisuustiedotteet TAI hygieniatuotteen valmistajan antama vakuutus, josta tulee käydä ilmi tuotteen (mahdollinen)vaaraluokitus ja tieto, jonka mukaan valmistetta ei ole luokiteltu mihinkään seuraavista:</p> <table border="1" data-bbox="810 1160 1430 1420"> <thead> <tr> <th>Vaara</th> <th>Vaaralauseke</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Karsinogeeninen (kat. 1A, 1B tai 2)</td> <td>H350, H351</td> </tr> <tr> <td>Perimää vaurioittava (kat. 1A, 1B tai 2)</td> <td>H340, H341</td> </tr> <tr> <td>Lisääntymiselle vaarallinen (kat. 1A, 1B tai 2)</td> <td>H360, H361, H362</td> </tr> </tbody> </table>	Vaara	Vaaralauseke	Karsinogeeninen (kat. 1A, 1B tai 2)	H350, H351	Perimää vaurioittava (kat. 1A, 1B tai 2)	H340, H341	Lisääntymiselle vaarallinen (kat. 1A, 1B tai 2)	H360, H361, H362
Vaara	Vaaralauseke								
Karsinogeeninen (kat. 1A, 1B tai 2)	H350, H351								
Perimää vaurioittava (kat. 1A, 1B tai 2)	H340, H341								
Lisääntymiselle vaarallinen (kat. 1A, 1B tai 2)	H360, H361, H362								
<p>Hajusteet: Tuotteet eivät saa sisältää hajusteita, jotka luokitellaan herkistäviksi tai allergeenisiksi.</p> <p><i>Huom: Koskee kosmetiikkatuotteita.</i></p>	<p>Tarjoajan vakuutus (kyllä/ei).</p>								
<p>Hajusteet: Hajusteita ja muita hajuaineita (kuten eteerisiä öljyjä ja kasvisuutteita) sekä lotionia, ihoa hoitavia ja/tai pehmittäviä aineita, ei saa lisätä hygieniatuotteeseen tai lisäkomponentteihin, eikä niitä saa olla lisättynä tuotteessa oleviin materiaaleihin tai komponentteihin.</p> <p><i>Huom: Koskee hygieniatuotteita.</i></p>	<p>Tarjoajan vakuutus (kyllä/ei).</p> <p>Pyydettyessä toimittajan tulee toimittaa asiakirja, josta käy ilmi, että vaatimus täyttyy.</p> <p>Tuotteen katsotaan täyttävän vaatimukset, jos niille on myönnetty EU-ympäristömerkki, Joutsenmerkki tai muu vastaava tyyppin I ympäristömerkintä, joka suoraan täyttää vastaavat vaatimukset tai jonka myöntämiseksi käytetään samankaltaisia menetelmiä. Tarjoajan</p>								

Vaatimus	Todentaminen
	laatima muu selvitys, joka osoittaa vaatimusten täyttymisen, hyväksytään myös.
<p>Hajunestoaineet: Hajunestoaineita saa olla vain inkontinenssituotteissa.</p>	Tarjoajan vakuutus (kyllä/ei).
<p>Hormonitoimintaa häiritsevät aineet: Tuote ei saa sisältää EU:n raporttien mukaisesti mahdollisesti hormonitoimintaa häiritseviksi arvioituja aineita, kategoria I ja II.</p> <p>Kategoria I: selkeä näyttö kemikaalin hormonitoimintaa häiritsevästä vaikutuksesta (clear evidence for endocrine disturbing in an intact organism)</p> <p>Kategoria II: kemikaalilla mahdollisesti hormonitoimintaa häiritsevää vaikutus.</p> <p>EU:n raportit hormonitoimintaa mahdollisesti häiritsevistä aineista, liite L (2007)</p> <p><i>Huom: Linkki raporttiin löytyy myös tuotekortin alusta ohjaavista dokumenteista.</i></p>	<p>Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei).</p> <p>Pyydettyessä toimittajan tulee toimittaa asiakirja, josta käy ilmi, että vaatimus täyttyy.</p> <p>Tuotteen katsotaan täyttävän vaatimukset, jos niille on myönnetty EU-ympäristömerkki, Joutsenmerkki tai muu vastaava tyyppin I ympäristömerkintä (ISO 14024), joka suoraan täyttää vastaavat vaatimukset tai jonka myöntämiseksi käytetään samankaltaisia menetelmiä. Tarjoajan laatima muu selvitys, joka osoittaa vaatimusten täyttymisen, hyväksytään myös.</p>
<p>Erityistä huolta-aiheuttavat aineet: Tuote ei saa sisältää REACH -asetuksen liitteessä XIII annettujen perusteiden mukaisesti erityistä huolta aiheuttaviksi määritellyt</p> <ul style="list-style-type: none"> • hitaasti hajoavat, biokertyvät ja myrkylliset (PBT) aineet tai • erittäin hitaasti hajoavat ja erittäin voimakkaasti biokertyvät (vPvB) aineet. • ja aineet, joita ei ole vielä tutkittu, mutta jotka täyttävät nämä kriteerit. 	<p>Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei).</p> <p>Pyydettyessä toimittajan tulee toimittaa asiakirja, josta käy ilmi, että vaatimus täyttyy.</p> <p>Tuotteen katsotaan täyttävän vaatimukset, jos niille on myönnetty EU-ympäristömerkki, Joutsenmerkki tai muu vastaava tyyppin I ympäristömerkintä (ISO 14024), joka suoraan täyttää vastaavat vaatimukset tai jonka myöntämiseksi käytetään samankaltaisia menetelmiä. Tarjoajan laatima muu selvitys, joka osoittaa vaatimusten täyttymisen, hyväksytään myös.</p>
<p>Tensidit: Tensidien on oltava helposti aerobisesti hajoavia ja anaerobisesti hajoavia.</p> <p><i>Huom: Koskee kosmetiikkatuotteita.</i></p>	<p>Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei).</p> <p>Pyydettyessä toimittajan tulee toimittaa asiakirja, josta käy ilmi, että vaatimus täyttyy.</p> <p>Tuotteen katsotaan täyttävän vaatimukset, jos niille on myönnetty EU-ympäristömerkki, Joutsenmerkki tai muu vastaava tyyppin I ympäristömerkintä (ISO 14024), joka</p>

Vaatus	Todentaminen
	suoraan täyttää vastaavat vaatimukset tai jonka myöntämiseksi käytetään samankaltaisia menetelmiä. Tarjoajan laatima muu selvitys, joka osoittaa vaatimusten täyttymisen, hyväksytään myös.

Ympäristövastuu

Vaatus	Todentaminen
Perustaso	
<p>Tyyppin 1 ympäristömerkityt tuotteet:</p> <p>Esimerkki: [Valittu tuote/Valitut tuotteet] on oltava EU-ympäristömerkin [kriteeridokumentin nro] tai Joutsenmerkin [kriteeridokumentin nro] arviointiperusteet täyttäviä.</p> <p>Esimerkki:</p> <p><i>Huom: Tiettyjä ympäristömerkittyjä kosmetiikka- ja hygienia tuotteita löytyy esimerkiksi Joutsenmerkiltä ja EU-ympäristömerkiltä. Kriteeridokumentit ja lisätiedot saatavilla olevista tuotteista löytyy merkkien internetsivuilta:</i></p> <p>Joutsenmerkki: Kriteerit kosmetiikkatuotteille Kriteerit hygienia tuotteille</p> <p>EU-ympäristömerkki: Rinse-off Cosmetic Products Absorbent Hygienic Products</p> <p>Tarkemmat ohjeet tyyppin 1 ympäristömerkkien hyödyntämiseen hankinnoissa: Joutsenmerkki 2017: Opas ympäristömerkkien käyttämiseen julkisissa hankinnoissa</p>	<p>Tarjoajan on toimitettava luettelo tuotteista ja esitettävä asiakirjat, jotka osoittavat niiden täyttävän vaatimukset.</p> <p>Tuotteiden, joilla on EU-ympäristömerkki tai Joutsenmerkki, katsotaan täyttävän vaatimukset.</p> <p>Tarjoajan laatima muu selvitys, joka osoittaa vaatimusten täyttymisen, hyväksytään myös.</p>
<p>Uusiutuvat raaka-aineet: Puikot, kuten esim. pumpulipuikot, ovat valmistettu uusiutuvista raaka-aineista, kuten puusta, pahvista/kartongista/paperista. Vanupuikoissa ei saa olla muovia tai muovin ja paperin seosta.</p> <p><i>Huom: Koskee hygienia tuotteita.</i></p>	<p>Tarjoajan vakuutus (kyllä/ei).</p>

Vaatimus	Todentaminen
<p>Pakkaukset: Tuotteen kuljetuspakkaukset tulee olla valmistettu kierrätys ja/tai uusiutuvista materiaaleista tai ne ovat useaan kertaan käytettäviä tai kierrätettäviä.</p>	<p>Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei).</p> <p>Pyydettyessä toimittajan tulee toimittaa asiakirja, josta käy ilmi, että vaatimus täyttyy.</p>
<p>Muovien pakkausmerkinnät: Tuotteen muovipakkauksissa tulee olla muovinkierrätysmerkintä (01-07). Kierrätysmerkin 07 (muut muovit ja muoviyhdistelmät) yhteydessä tulee olla lisäksi mainittu, sisältääkö pakkaus PVC-muovia tai muita halogenoituja muoveja.</p> <p><i>Huom: Vaatimus tulee tarkastaa tuoteryhmäkohtaisesti oikealle tasolle mahdollisten poikkeusten määrittelemiseksi.</i></p>	<p>Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei).</p> <p>Pyydettyessä toimittajan tulee toimittaa asiakirja, josta käy ilmi, että vaatimus täyttyy.</p>
<p>PVC-muovit ja ftalaatit: Tuotteen muovipakkauksissa ja etiketeissä ei ole käytetty PVC-muoveja tai muita halogenoituja muoveja eikä PVC:n pehmittimiä (ftalaatit).</p>	<p>Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei).</p> <p>Pyydettyessä toimittajan tulee toimittaa asiakirja, josta käy ilmi, että vaatimus täyttyy.</p>
<p>Edelläkävijätaso</p>	
<p>Luonnonmukaisesti tuotettu puuvilla ja muut luonnonkuidut: Tuotteessa käytetty puuvilla tai muista luonnonkuitu on tuotettu luonnonmukaisesti asetuksessa (EY) N:o 834/2007 määritellyllä tavalla.</p> <p><i>Huom: Koskee hygienia tuotteita.</i></p>	<p>Sertifiointi, joka täyttää asetuksen mukaisen luomumääritelmän esimerkiksi EU:n luomutunnus Euro-lehti tai valvontaviranomaisen luomutodistus, vaatimuksenmukaisuus- todistus/-vakuus.</p>

Sosiaalinen vastuu

Vaatus	Todentaminen
Perustaso	
Toimitusketjun hallinta ja sosiaalinen vastuullisuus:	
<i>Huom: Oppaassa on liitteenä malli HUS:n käyttämästä Code of Conduct-versiosta (10/2019). Tuoteryhmä/tuote/sopimuskohtaisesti tulee tarkastella, mitä tämä sopimusehto koskee.</i>	
Esimerkki sopimusehdosta:	
1. Vastuullisuuden vähimmäisveloitteet (Code of Conduct):	
Toimittajan tulee aktiivisesti varmistaa, että tämän [sopimuksen/puitesopimuksen] piiriin kuuluvat tuotteet valmistetaan olosuhteissa, jotka ovat sopimuksen liitteenä [numero] olevien vastuullisuuden vähimmäisveloitteiden (Code of Conduct) mukaisia.	
Toimittajan vastuulla on valvoa toimitusketjua ja toteuttaa tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että vastuullisuuden vähimmäisveloitteita noudatetaan sekä sen omassa toiminnassa että puitesopimustuotteiden ja -palveluiden toimitusketjussa.	
Allekirjoittamalla sopimuksen toimittaja sitoutuu sopimuksen liitteenä olevaan vastuullisuuden vähimmäisveloitteisiin (Code of Conduct) ja varmistaa, että tässä asetetut vähimmäisvaatimukset täyttyvät heidän omassa toiminnassaan ja toimitusketjussaan.	
Toimittajan tulee avustaa [hankintayksikköä] puitesopimuksen seurannassa muun ohella toimittamalla [hankintayksikölle] raportteja ja selvityksiä siitä, miten Toimittaja on täyttänyt kohdan 1. mukaiset veloitteensa. Raportti tai selvitys on toimitettava kuuden (6) viikon kuluessa [hankintayksikön] pyynnöstä.	
Seuraamukset	
Jos toimittaja rikkoo vastuullisuuden kohdan 1. vähimmäisveloitteitaan (Code of Conduct) on [hankintayksiköllä] oikeus seuraaviin toimenpiteisiin rikkomuksen johdosta:	
<ol style="list-style-type: none">I. Korjaavat toimenpiteet: [hankintayksiköllä] on oikeus kirjallisesti pyytää toimittajaa [määrä] kuukauden sisällä tai muussa [hankintayksikön] määrittämässä määräajassa esittämään [hankintayksikön] hyväksyttäväksi suunnitelma ja aikataulu toimittajan korjaaville toimenpiteille kohdan 1. mukaisten veloitteiden noudattamiseksi. Ehdotettujen toimenpiteiden ja aikataulun tulee olla oikeassa suhteessa rikkomukseen ja suunnitelmasta on selkeästi käytävä ilmi, miten Toimittaja konkreettisesti tulee korjaamaan rikkomuksen esitetystä aikataulussa.II. Hyvitysmaksut: Jos Toimittaja ei sitoudu edellä tarkoitettuun hyväksyttävään suunnitelmaan ja aikatauluun, ei toimita niitä, tai ei suorita suunnitelmassa sovittuja toimenpiteitä määräajassa, [hankintayksiköllä] on oikeus vaatia Toimittajaa maksamaan sille viivästysmaksua tuhat (1000) euroa per alkava seitsemän (7) päivän viivästysjakso, kuitenkin enintään 15.000 euroa.III. Asiakaskohtaisten sopimusten ja tilausten rajoittaminen: Korjaavien toimenpiteiden vaatimisen lisäksi [hankintayksikkö] voi rajoittaa Toimittajan oikeutta osallistua Asiakkaiden kevennettyihin kilpailutuksiin ja/tai rajoittaa Asiakkaiden tilauksia Toimittajalta tämän puitesopimuksen sisällä siihen saakka, kunnes Toimittaja on korjannut kohdassa 1. tarkoitetun vastuullisuuden vähimmäisveloitteen rikkomuksen tai on ilmeistä, että rikkomus on lakannut.IV. Sopimuksen päättäminen: [hankintayksiköllä] on oikeus irtisanoa puitesopimus päättymään välittömästi kokonaan tai osittain jos Toimittaja ei suorita edellä tarkoitettuja korjaavia toimenpiteitä ja edellä tarkoitettua hyvitysmaksua on kertynyt enimmäismäärä. Asiakkaalla on oikeus irtisanoa asiakaskohtainen sopimus päättymään välittömästi kokonaan tai osittain, jos sen piiriin kuuluvien	

Vaatus	Todentaminen
<p>laitteiden tuotannossa on rikottu kohdassa 1. tarkoitettuja vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteita eikä Toimittaja ole suorittanut edellä tarkoitettuja korjaavia toimenpiteitä.</p>	
<p>Edelläkävijätaso</p>	
<p>Toimitusketjun hallinta ja sosiaalinen vastuullisuus:</p> <p>2. Toimenpiteet ja politiikat</p> <p>Toimittajan tulee viimeistään sopimuskauden alkaessa, tai myöhempanä [hankintayksikön] kanssa nimenomaisesti sovittuna ajankohtana toteuttaa seuraavat toimet; selvyyden vuoksi todetaan, että alla tarkoitettut politiikat ja menettelyt voivat olla Toimittajan valitsemalla kielellä (esim. englanniksi) laadittuja:</p> <ol style="list-style-type: none"> I. Toimittajan tulee laatia, hyväksyä ja julkistaa yksi tai useampi johdon hyväksymä politiikka, johon sisältyy sitoumus noudattaa edellä kohdassa 1. mainittuja vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteita; II. Toimittajan tulee viestiä edellä tarkoitettu politiikka omalle toimitusketjulle, jonka kanssa Toimittajalla on sopimussuhde; III. Toimittajan tulee nimetä johtotason vastuuhenkilö kohdassa 1. tarkoitettujen vastuullisuuden vähimmäisvaatimusten noudattamisen valvontaan; IV. Toimittajalla tulee olla menettely säännöllisten riskiarviointien tekemiseen, sisältäen kohdassa 1. tarkoitettujen vastuullisuuden vähimmäisvaatimusten noudattamista koskevien olemassa olevien ja potentiaalisten riskien tunnistamisen ja priorisoinnin; V. Toimittajalla tulee olla menettely, jonka mukaisesti Toimittaja seuraa jatkuvasti toiminnan yhteensopivuutta kohdan 1. mukaisen vastuullisuuden vähimmäisvaatimusten kanssa; VI. Toimittajalla tulee olla menettely, jonka avulla ehkäistään epäkohtia ja poikkeamia kohdan 1. mukaisista vastuullisuuden vähimmäisvaatimuksista ja viipymättä vähennetään ja poistetaan niiden haitallisia vaikutuksia, esimerkiksi korjaamalla kyseinen epäkohta tai poikkeama. <p>Edellä kuvatut toimenpiteet tulee dokumentoida ja niitä on noudatettava jatkuvasti. Menettelyitä on noudatettava Toimittajan omissa toiminnoissa sekä koko toimitusketjussa.</p> <p>Toimittajan tulee avustaa [hankintayksikköä] puitesopimuksen seurannassa muun ohella toimittamalla [hankintayksikölle] raportteja ja selvityksiä siitä, miten Toimittaja on täyttänyt kohdan 2. mukaiset velvoitteensa. Raportti tai selvitys on toimitettava kuuden (6) viikon kuluessa [hankintayksikön] pyynnöstä.</p> <p><i>Huom: On suositeltavaa, että perustasolla olevan kohdan 1. lisäksi hankintayksikkö edellyttää sopimuskumppanilta vastuullisuuteen liittyviä toimenpiteitä ja politiikkoja kohdan 2. Toimenpiteet ja politiikat - mukaisesti.</i></p>	
<p>Auditointioikeus</p>	
<p>3. Toimittajan tulee sallia ja luovuttaa [hankintayksikölle] ja/tai sen edustajalle kohtuullisessa määrin kaikki asiaankuuluvat tiedot sekä pääsy tiloihin Toimittajan toiminnan arvioimiseksi siinä laajuudessa kuin on tarpeen, jotta [hankintayksikkö] voi tarkastaa, että Toimittaja noudattaa kohtien 1. ja 2. mukaisia velvoitteitaan.</p> <p>Auditointioikeudesta, auditointiin liittyvistä ilmoituksista ja määräajoista, menettelytavoista, salassapidosta sekä oikeudesta auditoida alihankkijan toimintaa on sovittu jäljempänä luvussa [XX] [Tarkastusoikeus]. Jos tuotteet valmistaa muu toimitusketjuun kuuluva yritys kuin Toimittajan alihankkija, Toimittaja myötävaikuttaa mahdollisuuksiensa mukaan siihen, että [hankintayksikkö] voi tarkastaa myös tällaisen muun toimitusketjuun kuuluvan yrityksen tuotantolaitoksen toimintaa.</p>	

Vaatimus	Todentaminen
<p>4. Toimittajan tulee kolmen (3) viikon kuluessa [hankintayksikön] pyynnöstä pystyä ilmoittamaan [hankintayksikölle], miltä tehtaalta yksilöity vertailutuote laite toimitetaan.</p> <p><i>Huom: On suositeltavaa, että hankintayksikkö varaa tuotantolaitosten auditointioikein itselleen. Hankintayksikön on tärkeää myös varata itselleen sopimuskauden aikana resursseja, jotta pystytään seuraamaan ja valvomaan vastuullisuusväitteiden todenperäisyyttä.</i></p> <hr/> <p>Seuraamukset</p> <p>Jos toimittaja rikkoo vastuullisuuden kohdan 1. vähimmäisvelvoitteitaan (Code of Conduct) tai laiminlyö kohdan 2. sovittujen toimenpiteiden toteuttamisen, on [hankintayksiköllä] oikeus seuraaviin toimenpiteisiin rikkomuksen johdosta:</p> <ol style="list-style-type: none"> I. Korjaavat toimenpiteet: [hankintayksiköllä] on oikeus kirjallisesti pyytää toimittajaa [määrä] kuukauden sisällä tai muussa [hankintayksikön] määrittämässä määräajassa esittämään [hankintayksikön] hyväksyttäväksi suunnitelma ja aikataulu toimittajan korjaaville toimenpiteille kohtien 1. ja 2. mukaisten velvoitteiden noudattamiseksi. Ehdotettujen toimenpiteiden ja aikataulun tulee olla oikeassa suhteessa rikkomukseen ja suunnitelmasta on selkeästi käytävä ilmi, miten Toimittaja konkreettisesti tulee korjaamaan rikkomuksen esitetystä aikataulussa. II. Hyvitysmaksut: Jos Toimittaja ei sitoudu edellä tarkoitettuun hyväksytyyn suunnitelmaan ja aikatauluun, ei toimita niitä, tai ei suorita suunnitelmassa sovittuja toimenpiteitä määräajassa, [hankintayksiköllä] on oikeus vaatia Toimittajaa maksamaan sille viivästysmaksua tuhat (1000) euroa per alkava seitsemän (7) päivän viivästysjakso, kuitenkin enintään 15.000 euroa. III. Asiakaskohtaisten sopimusten ja tilausten rajoittaminen: Korjaavien toimenpiteiden vaatimisen lisäksi [hankintayksikkö] voi rajoittaa Toimittajan oikeutta osallistua Asiakkaiden kevennettyihin kilpailutuksiin ja/tai rajoittaa Asiakkaiden tilauksia Toimittajalta tämän puitesopimuksen sisällä siihen saakka, kunnes Toimittaja on korjannut kohdassa 1. tarkoitettua vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteen rikkomuksen tai on ilmeistä, että rikkomus on lakannut. IV. Sopimuksen päättäminen: [hankintayksiköllä] on oikeus irtisanoa puitesopimus päättymään välittömästi kokonaan tai osittain jos Toimittaja ei suorita edellä tarkoitettuja korjaavia toimenpiteitä ja edellä tarkoitettua hyvitysmaksua on kertynyt enimmäismäärä. Asiakkaalla on oikeus irtisanoa asiakaskohtainen sopimus päättymään välittömästi kokonaan tai osittain, jos sen piiriin kuuluvien laitteiden tuotannossa on rikottu kohdassa 1. tarkoitettuja vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteita eikä Toimittaja ole suorittanut edellä tarkoitettuja korjaavia toimenpiteitä. 	
<p>Toimitusketjun hallinta, auditointiraportti:</p> <p>Esimerkki sopimusehdosta/vaatimuksesta:</p> <p>Jos sopimustuotteiden teollinen tuotanto tapahtuu maassa, joka ei ole ratifioinut hankintalain 81 §:n 1 momentin 5 kohdassa mainittuja ILOn perussopimuksia, tulee toimittajan olla valmis esittämään tuotantotehtaan viimeisin auditointiraportti [hankintayksikölle]. Auditointiraportiksi hyväksytään riippumattoman kolmannen osapuolen suorittama sosiaalisen vastuun auditointi (esimerkiksi BSCI, SA8000 tai vastaava auditointi), jonka riskimaassa sijaitseva tuotantolaitos on läpäissyt hyväksytysti.</p>	<p>Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei).</p> <p>Pyydettäessä toimittajan tulee toimittaa vaatimuksen mukainen dokumentaatio riippumattoman kolmannen osapuolen suorittaman sosiaalisen vastuun auditoinnin läpäisemisestä riskimaassa sijaitsevien tuotantolaitosten osalta.</p> <p>Riskimaalla tarkoitetaan vaatimuksen mukaista ei ILOn perussopimuksia ratifioinutta valtiota.</p>

Vaatimus	Todentaminen
<p>Tilaajalla on myös mahdollisuus itse tai yhteistyökumppaninsa kautta auditoida milloin tahansa sopimuskauden aikana toimittaja tai sen alihankkijoita. Tuotantotehtaan muuttuessa sopimuskauden aikana, on valitun toimittajan esitettävä tarjouspyynnön vaatimuksen mukaisesti vaihtuneen tuotantolaitoksen tarkka nimi ja osoite ja/tai GPS-koordinaatit, sekä tehtaan viimeisin auditointiraportti, johon hyväksytään edellä mainitun mukainen kolmannen osapuolen suorittama sosiaalisen vastuun auditointi, jonka tuotantolaitos on läpäissyt hyväksytysti.</p>	